

## **Uppföljning intern kontroll 2021**

---

Barn- och utbildningsnämnden

## Innehållsförteckning

<b>1 Inledning</b> .....	<b>3</b>
<b>2 Sammanfattning</b> .....	<b>4</b>
<b>3 Uppföljning</b> .....	<b>4</b>
3.1 Barnkonsekvensanalys.....	4
<i>Risk: Barns bästa beaktas inte i beslut som rör dem</i> .....	4
3.2 Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag.....	6
<i>Risk: Fel beslutsunderlag avseende fakturabetalning</i> .....	6
<i>Risk: Fel beslutsunderlag avseende semesterlöneskuld</i> .....	7
<b>4 Analys av uppföljningsarbetet</b> .....	<b>8</b>

## 1 Inledning

Enligt kommunallagen 6 kap 6 § skall nämnden tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Detta brukar benämnas intern kontroll.

Kommunfullmäktige har vid sammanträde 2015-10-11 § 82 fastställt reviderat reglemente för intern kontroll och kommunstyrelsen har vid sammanträde 2015-09-23 § 151 beslutat om anvisningar till reglemente för intern kontroll. Reglemente och anvisningar är senast reviderat 2018-09-26.

Enligt anvisningarna framgår bland annat att respektive nämnd ska anta internkontrollplan för innevarande år senast i mars månad. Av reglementet framgår också att nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att:

- En organisation ska upprättas för den interna kontrollen.
- Plan för intern kontroll, som bygger på en riskanalys, antas för varje kalenderår

Av reglementet framgår att den interna kontrollen med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.
- Eliminering av risker för korruption och ekonomisk svindel

Planen baseras på en risk- och väsentlighetsanalys av processer och rutiner som bedömdes särskilt viktiga att granska. Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt för antagen plan, rapporteras till nämnden senast februari månad. Uppföljningsrapporten ska redovisa de resultat som årets kontroller gett samt de åtgärder som ska vidtas vid avvikelse.

### *Specifika områden för intern kontroll 2021*

Förvaltningen har valt två processer/rutiner som bedömts som särskilt angelägna som underlag för intern kontroll; *"Barnkonsekvensanalys"* och *"Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag"*. I området ekonomiuppföljning, som redovisas separat ovan, visar förvaltningens riskbedömning att det är kritiskt med ekonomisk avvikelse i förhållande till budget. Förvaltningen har därför i sin analys funnit två områden avseende ekonomiuppföljning som behöver granskas särskilt, fel beslutsunderlag avseende fakturabetalning respektive semesterlöneskuld.

Inom övriga kritiska områden har förvaltningen planerat vidta åtgärder och genomföra uppföljning under 2021.

### *Barnkonsekvensanalys*

I juni 2018 röstade riksdagen för regeringens förslag att göra FN:s konvention om barnets rättigheter till svensk lag. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter träder i kraft den 1 januari 2020. Beslutet innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Förvaltningen bedömer därför att barnkonsekvensanalyser behöver göras för säkerställa att barns rättigheter beaktas i de beslut nämnden fattar.

Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. En inkorporering av barnkonventionen bidrar till att synliggöra barnets rättigheter. Det är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet (Barnkonventionen som svensk lag. Regeringens hemsida).

Förvaltningen bedömer att barnkonsekvensanalyser behöver göras för att säkerställa att barns rättigheter finns med i nämndens beslutsfattande. En barnkonsekvensanalys är en utredning som ligger till grund för beslutsfattande i frågor som rör barn. Barnkonsekvensanalysen måste anpassas utifrån rådande förutsättningar.

Barnkonsekvensanalys har varit föremål för intern kontroll år 2020. Den granskning som gjorts har föranlett att förvaltningen gjort översyn avseende processer och handläggningsrutiner vad gäller nämndsärenden. Arbete i enlighet med dessa rutiner och processer är inlett. Nämnden har beslutat att följa upp utfallet för år 2021 i detta avseende.

#### *Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag*







Förvaltningen bedömer att det finns behov av att göra en översyn av processer och rutiner vad avser fakturabetalning och semesterlöneskuld. Skälet till detta är förvaltningen ser problem för budgetansvarig chef att planera sin ekonomi om bokning av fakturor sker i felaktig period och om avvikelse mellan prognos och utfall vad avser semesterlöneskulden är felaktig. Förvaltningen bedömer därför att rutiner och processer behöver säkerställas så att aktuella planeringsförutsättningar ges.

Handlingsplanen för intern kontroll 2021 har tagits fram av UKF-förvaltningens ledningsgrupp där gemensam bedömning av adekvata processer/rutiner, risker och riskanalyser gjorts. Ledningsgruppen har i detta arbete gjort antaganden om vad som kan gå fel inom aktuella riskområden.

#### *Handläggning av rapport för intern kontroll 2021*

Uppföljningsrapport förläggs nämnden vid sammanträdet 2022-02 för beslut om godkännande och överlämnande till kommunstyrelsen och Lomma kommuns revisorer.

## 2 Sammanfattning

Process/rutin	Risk	Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd
Barnkonsekvensanalys	Barns bästa beaktas inte i beslut som rör dem	Kontroll av samtliga beslut som nämnden fattar	 Ingen avvikelse	 Genomför inte intern kontroll 2022
Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag	Fel beslutsunderlag avseende fakturabetalning	Kontroll av faktura registreras i rätt period.	 Större avvikelse	 Genomför intern kontroll av fakturahantering 2022
	Fel beslutsunderlag avseende semesterlöneskuld	Granskning av utfall av semesterlöneskuld i förhållande till prognos.	 Mindre avvikelse	 Genomför intern kontroll av semesterlöneskulden 2022

## 3 Uppföljning

### 3.1 Barnkonsekvensanalys

**Risk:** Barns bästa beaktas inte i beslut som rör dem

Riskbedömning



**Kontrollaktivitet:** Kontroll av samtliga beslut som nämnden fattar.

**Resultat**



**Kontrollansvarig:** Staffan Friberg

## **Kommentar**

*Finns det möjlighet till jämförelse med tidigare år (i de fall kontrollen gjorts tidigare?)*

FN:s konvention om barnets rättigheter har blivit svensk lag. Lagen (2018:1197) har trätt i kraft 2020-01-01. 2020 är således det första året som lagen tillämpas. Förvaltningen har därför inte något material från tidigare år att jämföra med.

Förvaltningen har inför lagens ikraftträdande gjort underlag i syfte att kunna göra barnkonsekvensanalyser som ska biläggas de beslut nämnden fattar.

Förvaltningen konstaterar i sin granskning 2020 att nämnden har handlagt ärenden under 91 paragrafer under år 2020. I 31 fall bedömer förvaltningen att barnkonsekvensanalys borde biläggas som beslutsunderlag. I 1 ärende har sådan analys bifogats.

Som ett led i arbetet med intern kontroll år 2021 har nämnden i sin årsplan för ärendehandläggning angivit samtliga ärenden där barnkonsekvensanalys ska göras. De ärenden som pekats ut är:

- Nämndsplan
- Driftsbudget
- Investeringsbudget
- Lokalbehovsplan
- Uppföljning av lokalbehovsplan

Barnkonsekvensanalys har gjorts i samtliga angivna ärenden under året.

I några av de ärenden som remitterats till nämnden under året har behov av barnkonsekvensanalys konstaterats. I dessa ärenden har remissförfattaren uppmärksammat på behovet av att göra barnkonsekvensanalys.

*Vad bedöms vara orsaken till resultatet?*

Skälet till resultatet 2020 bedöms vara att det är det första året som aktuell lag tillämpas. Detta innebär att rutiner där barnkonsekvensanalys är beslutsunderlag inte har utvecklats.

Under 2021 har förvaltningen riktat särskild fokus mot att göra barnkonsekvensanalys i de ärenden som nämnden angivit.

*Vilka konkreta åtgärder ska göras? (Ange åtgärd vid mindre eller större avvikelse)*

Förvaltningen kommer att fortsätta bedöma de ärenden som handläggs och göra barnkonsekvensanalys även i andra ärenden än de nämnden angivit om behov bedöms behövas som underlag för nämndens ställningstagande.

**Åtgärd:** Genomför inte intern kontroll 2022

**Ansvarig:** Staffan Friberg

**Slutdatum:** 2021-12-31

## 3.2 Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag

**Risk 1:** Fel beslutsunderlag avseende fakturabetalning

### Riskbedömning



**Kontrollaktivitet:** Kontroll av faktura registreras i rätt period.

### Resultat



**Kontrollansvarig:** Kristina Liljenström

### Kommentar

*Finns det möjlighet till jämförelse med tidigare år (i de fall kontrollen gjorts tidigare?)*

Den interna kontroll som genomförts år 2021 visar att drygt 300 fakturor inte är åtgärdade varje månad. Av dessa fakturor är ungefär 20 sådana fakturor där förfallodatum passerats.

Kontrollen visar vidare att ett stort antal attestanter inte har attesterat enhetens fakturor vid periodstängning. Undersökning visar dock att det är stor variation mellan enheterna, när det gäller antalet fakturor som inte är åtgärdade.

Då antalet obehandlade fakturor vid periodstängningen är relativt stort medför detta att kostnader inte blir bokade i rätt period och att resultatet för aktuell månad bli missvisande.

Intern kontroll har inte gjorts tidigare.

*Vad är orsaken till resultatet?*

Orsaken till resultaten bedöms vara brister när det gäller kontinuitet i arbetet med fakturahandläggningen.

*Vad bör förbättras?*

Analysen visar att det som behöver förbättras är kontinuiteten i fakturahandläggningen.

*Vilka konkreta åtgärder ska göras?*

Handläggningsrutinen förbättras så att fakturor registreras kontinuerligt.

En handledning tas fram och en kort genomgång med samtliga chefer genomförs så att de kan följa och kontrollera fakturor och enhetens kostnader i aktuell period i ekonomisystemet.

*Områden med avvikelse bör följa med i nästa års interna kontroll.*

Uppföljning rekommenderas att göras i 2022 års intern kontroll.

**Åtgärd:** Genomför intern kontroll av fakturahandtering 2022

**Ansvarig:** Kristina Liljenström

**Slutdatum:** 2022-12-31

## Risk 2: Fel beslutsunderlag avseende semesterlöneskuld

### Riskbedömning



**Kontrollaktivitet:** Granskning av utfall av semesterlöneskuld i förhållande till prognos.

### Resultat



**Kontrollansvarig:** Staffan Friberg

### Kommentar

Semesterlöneskulden är den semesterlön de anställda arbetat in. Semesterlöneskulden bokförs som en kostnad löpande månadsvis vid intjänande. När den anställde tar ut semester betalas lönen ut från skuldkontot och belastar inte verksamheten som en kostnad.

Semesterlöneskulden ökar således för varje semesterdag den anställde har tjänat in och minskar för varje betald semesterdag den anställde tar ut. Lagd budget utgår från att personal tar ut lika många semesterdagar som intjänas under året.

Den interna kontrollen syftar till att säkerställa rutiner och processer så att goda planeringsförutsättningar skapas.

*Finns det möjlighet till jämförelse med tidigare år (i de fall kontrollen gjorts tidigare?)*

Det finns möjligheter att jämföra med tidigare år, men det finns svårigheter eftersom personal inte tar ut semester enligt samma mönster mellan åren.

*Vad är orsaken till resultatet?*

Tidigare har uppföljning och prognos gjorts av personalkostnader utifrån ett helhetsperspektiv med säsongsvängningar baserat på historik. Personalkostnader och semesteruttag är förknippat med osäkerheter eftersom beteenden skiljer mellan år, men om prognoser kring semesterlöneskulden blir tydligare blir också förståelsen för eventuella avvikelser större. Under hösten 2021 har ett arbete påbörjats med möjligheten att göra separat uppföljning och prognos för semesterlöneskulden. Hypergenes personalkostnadsmodul för budget och prognos införs under 2022 som förväntas ge bättre möjlighet till att följa semesterlöneskulden mer detaljerat.

*Områden med avvikelse bör följa med i nästa års interna kontroll.*

Arbetet med att ta fram nya rutiner kring prognostisering av semesterlöneskulden kommer att fortgå under 2022. Budget och prognos kommer att implementeras i Hypergene under 2022, vilket bedöms kunna ge nya möjligheter att följa och prognostisera semesterlöneskulden. Rutiner för uppföljning av bland annat semesterlöneskuld planeras att skapas och testas under 2022, och därför bör kontrollpunkten återkomma under 2023 när nya rutiner planeras vara på plats och systemet används fullt ut.

**Åtgärd:** Genomför intern kontroll av semesterlöneskulden 2022

**Ansvarig:** Staffan Friberg

**Slutdatum:** 2022-12-31

## 4 Analys av uppföljningsarbetet

### Barnkonsekvensanalys

Som ett led i arbetet med intern kontroll år 2021 har nämnden i sin årsplan för ärendehandläggning angivit samtliga ärenden där barnkonsekvensanalys ska göras. De ärenden som pekats ut är:

- Nämndsplan
- Driftsbudget
- Investeringsbudget
- Lokalbehovsplan
- Uppföljning av lokalbehovsplan

Barnkonsekvensanalys har gjorts i samtliga angivna ärenden under året.

I några av de ärenden som remitterats till nämnden under året har behov av barnkonsekvensanalys konstaterats. I dessa ärenden har remissförfattaren uppmärksammat på behovet av att göra barnkonsekvensanalys.

Förvaltningen bedömer inte att barnkonsekvensanalys behöver vara föremål för intern kontroll 2022. Förvaltningen kommer dock att fortsätta bedöma de ärenden som handläggs och göra barnkonsekvensanalys även i andra ärenden än de nämnden angivit om behov bedöms behövas som underlag för nämndens ställningstagande.

### Budgetansvarig chef har fel beslutsunderlag

*Kontroll av faktura registreras i rätt period.*

Analysen visar att det finns rutiner och att hanteringen av fakturor generellt sker på ett korrekt sätt. Fakturorna behöver dock hanteras kontinuerligt så att inte för stort antal fakturor behöver göras vid ett och samma tillfälle.

Om fakturorna hanteras kontinuerligt ser förvaltningen att möjligheten att registrera alla aktuella fakturor i rätt period. Detta innebär att budgetansvarig chef ges rätt beslutsunderlag och att planeringsförutsättningarna förbättras.

Förvaltningen bedömer att rutiner och att hanteringen av fakturor behöver vara föremål för intern kontroll 2022.

*Granskning av utfall av semesterlöneskuld i förhållande till prognos*

Granskning av arbetet med semesterlöneskuld under 2021 har genomförts. I granskningen visas hur semesterlöneskulden beräknas och de problem som medför hinder för att prognostisera semesterlöneskulden.

I syfte att säkerställa rutiner och processer så att goda planeringsförutsättningar skapas har ett arbete påbörjats med möjligheten att göra separat uppföljning och prognos för semesterlöneskulden. Nytt ledningsstöd (Hypergene) har börjat implementeras under 2021. Hypergenes personalkostnadsmodul för budget och prognos införs under 2022 som förväntas ge bättre möjlighet till att följa semesterlöneskulden mer detaljerat.

Förvaltningen bedömer att rutiner och att hanteringen av semesterlöneskulden behöver vara föremål för intern kontroll 2022.